

KLAGANDE
Migrationsverket

MOTPART

Ombud och offentligt biträde:

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Göteborg, migrationsdomstolen, dom den 12 februari 2008 i
mål nr UM 1024-07, se bilaga
(Migrationsverkets ärende)

SAKEN
Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens dom, utom såvitt avser beslutet om ersättning till offentligt biträde, och fastställer Migrationsverkets beslut den 15 maj 2007.
 2. Migrationsöverdomstolen fastställer ersättning till som offentligt biträde till 5 405 kr, varav 4 324 kr avser arbete och 1 081 kr mervärdesskatt.
-

BAKGRUND

reste in i Sverige i juni år 1999 med visering för besök. Hon ansökte den 30 juni samma år om uppehållstillstånd för bosättning alternativt om ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Under utredningen hos Statens invandrarverk framkom att hon återopade anknytning till sin dåvarande make. Verket och Utlänningsnämnden avslog hennes ansökan och avvisningsbeslutet vann laga kraft den 23 maj 2000. Hon lämnade därefter in en ny ansökan om uppehållstillstånd som avslogs av Utlänningsnämnden den 14 juni 2000. Ärendet om verkställighet av avvisningsbeslut överlämnades till polismyndigheten av Statens invandrarverk i juni 2000. Samma månad fattade polismyndigheten beslut om att ta henne i förvar och i juli samma år beslut om personefterlysning. Av polismyndighetens promemoria den 1 augusti 2000 framgår att vid flera tillfällen söktes på olika adresser men skulle enligt uppgift vistas på okänd adress. lämnade den 16 augusti 2006 in ytterligare en ansökan om uppehållstillstånd och återopade bland annat skyddsbehov och anknytning till Sverige genom äktenskap med sin nuvarande make som ingicks den 24 mars 2005. Migrationsverket avslog hennes ansökan den 15 maj 2007. Migrationsdomstolen biföll överklagandet den 12 februari 2008 och beviljade permanent uppehållstillstånd.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att Migrationsöverdomstolen med ändring av migrationsdomstolens dom ska fastställa verkets beslut och anför till stöd för sin talan i huvudsak följande.

Migrationsdomstolen har i sin dom felaktigt bedömt att bland annat genom sin vistelsetid i Sverige har anpassat sig så till det svenska samhället att hon ska beviljas uppehållstillstånd med stöd av

5 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716), det vill säga att det föreligger synnerligen ömmande omständigheter. Migrationsdomstolen har i domen lagt tonvikten vid anpassning till Sverige. Av Migrationsöverdomstolens avgörande MIG 2008:3 framgår med tydlighet att vad avser anpassning till Sverige kan endast beaktas den tid som en utlänning har vistats här i landet i samband med den aktuella ansökan om uppehållstillstånd. Enligt förarbetena till lagen ska det vara fråga om en anpassning till svenska förhållanden under en avsevärd laglig vistelsetid. Den tid som en utlänning kan ha vistats här i samband med tidigare ansökningar om uppehållstillstånd beaktas inte. I förevarande ärende reste in i Sverige år 1999. Hon har visserligen vistats här i nio år, men enligt ovan nämnt avgörande från Migrationsöverdomstolen är det endast tiden från hennes senaste ansökan om uppehållstillstånd, dvs. från augusti 2006 som ska beaktas när det gäller anpassning till Sverige. Trots att domstolen vid prövningstillfället kände till praxis och till och med hänvisar till domen i sina domskäl väljer man att bortse från den och kommer fram till att under sina nio år i Sverige etablerat sig väl i olika sammanhang. Enligt Migrationsverkets uppfattning har migrationsdomstolen felaktigt bedömt att det föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att ska beviljas permanent uppehållstillstånd. Det föreligger därför skäl att bifalla överklagandet och fastställa Migrationsverkets beslut.

bestrider bifall till överklagandet och anför i huvudsak följande. Det är i och för sig riktigt att migrationsdomstolen i sin dom funnit att synnerligen ömmande omständigheter föreligger och därvid gjort en uppräkningslista av dessa omständigheter. Som en av dessa omständigheter anges hennes vistelsetid i Sverige. Denna vistelsetid är för närvarande tio år varav två år efter den senaste inlämnade ansökan. Det är således inte enbart vistelsetidens längd som har grundat domstolens bedömning. Av lagtexten i 5 kap. 6 § utlänningslagen framgår att uppehållstillstånd får beviljas en utlänning om det vid en samlad

bedömning av utlänningens situation föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska särskilt beaktas utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet. Det talas således inte explicit om utlänningens vistelsetid i Sverige för att lagrummet ska kunna användas. Oavsett hur lång tid vistats i Sverige, har hon anpassat sig mycket väl till svenska förhållanden. Hon talar och skriver svenska språket flytande, har fast arbete, ingår i kyrkans kör, har många svenska vänner, har sin mamma och sin syster i Sverige samt är gift i Sverige sedan flera år tillbaka. Hennes make är svensk medborgare. Migrationsdomstolen har i den överklagade domen funnit att det inte kan anses humanitärt försvarbart att vägra henne uppehållstillstånd med hänsyn till dessa omständigheter.

Migrationsdomstolen anger avslutningsvis i sin dom att skäl saknas att närmare pröva förutsättningarna att bevilja uppehållstillstånd på grund av anknytning. Detta innebär således att hennes anknytning till Sverige genom äktenskapet inte har prövats av migrationsdomstolen, vilket medför att för det fall Migrationsöverdomstolen skulle finna att skäl att bevilja uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 6 § utlänningslagen saknas, måste ärendet återförvisas till migrationsdomstolen för prövning av rätten till uppehållstillstånd grundat på anknytning genom äktenskapet.

Av migrationsdomstolens dom framgår reglerna för att bevilja uppehållstillstånd grundat på anknytning. Huvudregeln är att tillstånd inte får beviljas efter inresan. Undantag från denna huvudregel föreligger med innehåll att ansökan om uppehållstillstånd grundat på anknytning ändå kan prövas efter inresan till Sverige om det inte skäligen kan krävas att utlänningen återvänder till sitt hemland för att inge ansökan om bosättning därifrån. Dessa skäl har inte prövats av migrationsdomstolen.

kommer från Libanon och det är väl känt hur oroligt det är i landet. Detta har bland annat lett till att Migrationsverket avbrutit verkställigheten dit under lång tid. Med hänsyn till dessa oroligheter och

till tidigare åberopade skäl som hon anfört kan det inte anses vara försvarbart att kräva att hon återvänder till Libanon för att därifrån inge ansökan om uppehållstillstånd.

DOMSKÄL

Fråga i målet är om det mot bakgrund av gällande rätt finns förutsättningar att bevilja uppehållstillstånd i Sverige. Hon har åberopat skyddsskäl, anknytning till Sverige samt synnerligen ömmande omständigheter.

Skyddsbehov

Migrationsöverdomstolen delar migrationsdomstolens bedömning vad avser skyddsbehov. Hon är således inte att betrakta som flykting eller skyddsbehövande i övrigt i utlänningslagens mening.

Anknytning

har åberopat stark anknytning till Sverige genom sin här bosatte make som är svensk medborgare.

Av 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen framgår att uppehållstillstånd ska, om inte annat följer av 17-17 b §§ samma lag, ges till utlänning som är make eller sambo till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige. Enligt huvudregeln i 5 kap. 18 § första stycket samma lag ska den som vill ha uppehållstillstånd i Sverige ha ansökt om och beviljats ett sådant tillstånd före inresan. En ansökan som sker efter inresan i landet får enligt samma lagrum inte bifallas. I lagrummets andra stycke finns en uppräkningslista av situationer när undantag kan göras från huvudregeln. Av 5 kap. 18 § andra stycket 5 utlänningslagen framgår att den som har stark anknytning till en person som är bosatt i Sverige kan beviljas uppehållstillstånd efter inresan om det inte skäligen kan krävas att utlänningen reser till ett annat land för att ge in ansökan där. Enligt 5 kap 18 § andra stycket 6 samma

lag kan undantag från huvudregeln i första stycket även göras om det annars finns synnerliga skäl.

I tidigare praxis har lång illegal vistelse i Sverige ansetts väga tungt och tala starkt mot att göra undantag från huvudregeln om att uppehållstillstånd ska ha utverkats före inresan i landet (se Utlänningslagen – Vägledande beslut, UN 467-04). Migrationsöverdomstolen har i flera avgöranden framhållit att illegal vistelse i Sverige ska vägas in i prövningen av om undantag kan göras från huvudregeln att uppehållstillstånd ska ha sökts och beviljats före inresan i Sverige (se MIG 2007:11 och MIG 2007:59). Migrationsöverdomstolen har vidare särskilt betonat att det är väsentligt att utlänningar som vistats illegalt i Sverige inte kommer i bättre läge än de som följer myndigheternas beslut och återvänder för att ansöka om tillstånd i hemlandet (se MIG 2007:11).

har vistats i Sverige i drygt nio år. Av dessa har nästan sex år utgjorts av illegal vistelse. Hennes mycket långa illegala vistelsetid visar att hon inte är beredd att följa reglerna i utlänningslagen. Redan den omständigheten medför att utrymmet i hennes fall för att bevilja undantag från huvudregeln om när uppehållstillstånd ska ha sökts och beviljats är ytterst begränsat.

Begreppet synnerliga skäl som anges i 5 kap. 18 § andra stycket 6 utlänningslagen infördes i 1989 års utlänningslag (1989:529) den 1 juli 1995. I det sammanhanget berördes inte några undantagsfall, varför tidigare motivuttalanden för dessa undantagssituationer fortfarande får anses ha giltighet. Som exempel då avsteg kan göras från huvudregeln anges i prop. 1979/80:96 s. 34 f. att det skulle vara stötande för rättskänslan att kräva att utlänningen lämnar landet innan ansökan om uppehållstillstånd prövas t.ex. då det kan antas att utlänningen efter hemkomsten förhindras att på nytt lämna sitt land. I propositionen

framhålls att det är angeläget att undantagsfallen begränsas genom en strikt tillämpning.

Migrationsöverdomstolen finner att det som framkommit rörande och hennes situation inte innebär att det finns några skäl att enligt 5 kap. 18 § andra stycket 5 eller 6 utlänningslagen medge undantag från huvudregeln i första stycket samma lagrum om att uppehållstillstånd grundat på anknytning till maken ska ha sökts och beviljats före inresan i Sverige.

Synnerligen ömmande omständigheter

Av 5 kap. 6 § utlänningslagen framgår att, om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund, tillstånd får beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation föreligger sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige. Vid bedömningen ska särskilt beaktas utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet.

Uttrycket ”synnerligen” vittnar om att lagstiftaren har avsett att tillståndsgrunden ska vara av undantagskaraktär (jfr prop. 2004/05:170 s. 185). Migrationsöverdomstolen har också i ett tidigare avgörande betonat att bestämmelsen i 5 kap. 6 § utlänningslagen ska tillämpas restriktivt (se MIG 2007:15).

har i denna del åberopat i huvudsak följande. Hon mår visserligen bra nu, men har tidvis lidit av ångest och depression. Hon har anpassat sig mycket väl till svenska förhållanden. Vid ett återvändande till hemlandet kommer hennes situation att bli mycket svår eftersom det förekommer svåra oroligheter i Libanon. Hon har även anfört att hon är kristen samt saknar pengar, bostad och nära anhöriga i hemlandet.

har även anført att hon vid ett återvändande till hemlandet skulle få en mycket svår livssituation. I förarbetena ges inga direkta exempel på vad som i 5 kap. 6 § utlänningslagen avses med uttrycket utlänningens "situation i hemlandet". Däremot ges under

rubriken ”Andra omständigheter som kan beaktas vid den samlade bedömningen” (a. prop. s. 192) exempel på sådana förhållanden som kan vägas in som skäl för uppehållstillstånd på humanitär grund. Bland annat nämns social utstötning, traumatisering till följd av tortyr eller liknande svåra upplevelser i hemlandet eller till följd av människohandel. Andra skäl som framhålls är kön eller sexuell läggning och humanitära skäl som gäller någon annan än sökanden.

Migrationsöverdomstolen bedömer att de svårigheter åberopat att hon kan komma att utsättas för vid ett återvändande till Libanon inte är tillräckliga för att synnerligen ömmande omständigheter skulle kunna vara för handen. Migrationsöverdomstolen finner att inte heller en sammanvägd bedömning visar att det finns förutsättningar att bevilja uppehållstillstånd med stöd av samma bestämmelse.

Eftersom det inte heller i övrigt har framkommit skäl för att bevilja uppehållstillstånd ska överklagandet bifallas och Migrationsverkets beslut fastställas.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent

kammarrättsråd

föredragande